

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-594/13-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení:	Základní škola Pardubice – Polabiny, Npor. Eliáše 344
Sídlo:	Npor. Eliáše 344, 530 09 Pardubice - Polabiny
IČO:	60 159 022
Identifikátor:	600 096 327
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Františkem Němcem, ředitelem
Zřizovatel:	Statutární město Pardubice
Místo inspekční činnosti:	Npor. Eliáše 344, 530 09 Pardubice - Polabiny
Termín inspekční činnosti:	8. – 12. duben 2013

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo především

- zjišťování a hodnocení personálních podmínek vzdělávání
- zjišťování a hodnocení materiálních podmínek vzdělávání a podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
- zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k cílům stanoveným školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (se zaměřením zejména na úroveň podpory matematické gramotnosti)
- zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (se zaměřením zejména na vzdělávací oblast Matematika a její aplikace), posouzení souladu školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání s právními předpisy.

Aktuální stav školy

Základní škola Pardubice – Polabiny, Npor. Eliáše 344 (dále škola) je kapacitně největší pardubickou školou. Její areál, situovaný uprostřed sídliště, tvoří několik vzájemně propojených budov a veřejnosti přístupných sportovišť.

Ve školním roce 2012/2013 se ve 27 třídách vzdělává celkem 658 žáků 1. – 9. ročníku. Jejich počet se od 30. září 2010 zvýšil o 31, kapacita školy je nyní využita ze 73 %. Jeden žák plní povinnou školní docházku v zahraničí. Speciální vzdělávací potřeby (dále SVP) byly diagnostikovány u 69 žáků, pro osm z nich byly vypracovány individuální vzdělávací plány. Škola aktuálně vykazovala 12 žáků – cizinců. Školní družinu v šesti odděleních navštěvuje 177 žáků, tj. asi 60 % maximálně možného počtu. Stravování zajišťuje vlastní školní jídelna.

Výuka se uskutečňuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Ve třech se to lépe táhne“ (dále ŠVP ZV). Od září 2011 škola nabízí od 1. ročníku rozšířenou výuku estetické výchovy, na 2. stupni jsou již tradicí třídy s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů. Činnost školní družiny je realizována podle Školního vzdělávacího programu školní družiny „Barevný svět kolem nás“.

Pedagogický sbor tvoří 38 vyučujících, z toho je devět mužů (téměř jedna čtvrtina učitelského kolektivu). Míra kvalifikovanosti činila 100 %, všichni učitelé jsou absolventy vysokoškolského vzdělání pedagogického směru. Při výuce žáků se SVP pomáhají dvě asistentky pedagoga, řešením výchovně vzdělávacích problémů se zabývá školní psycholožka. Vedoucí funkci zastávají vedle ředitele školy i jeho dva zástupci.

V uplynulém období byla provedena rekonstrukce pláště budovy (výměna oken, montáž venkovních žaluzií, zateplení apod.), kmenové třídy i odborné učebny byly postupně zařízeny novým nábytkem. K vylepšení interiéru přispěl nákup šatních skříněk pro žáky 2. stupně, byla dovybavena odpočinková místa a hrací koutky na chodbách. Průběžně dochází k modernizaci prostředků IT (interaktivní tabule, dataprojektory atd.).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Žáky a jejich rodiče škola oslovuje profilací, dobrou dostupností městskou hromadnou dopravou a množstvím volnočasových aktivit. Svoji činnost prezentuje na internetových stránkách www.zspol3.cz, kde jsou též uveřejněny informace k přijímání dětí k základnímu vzdělávání a k zařazení do tříd s rozšířeným vyučováním výše zmíněných předmětů. Při přijímacím řízení ředitel školy postupuje ve shodě s platnými právními předpisy.

Organizace výuky odpovídala ustanovením školského zákona, umožňovala realizaci ŠVP ZV. Ke klidné, příjemné atmosféře školy přispívá fakt, že vyučovací hodiny a přestávky nejsou oddělovány zvoněním. Učební plány byly naplňovány. Pro třídy s profilací jsou modifikovány na úrovni volitelných a nepovinných předmětů. Disponibilní časovou dotací škola účelně využila především k navýšení hodin českého jazyka, matematiky a k vyučování volitelných předmětů.

Vzdělávací proces směřoval hlavně k naplňování kompetence k učení. Převažoval frontální způsob práce s dominantní pozicí učitele, žáci tak měli menší prostor pro aktivní učení. Podle vyjádření ředitele školy byla tato skutečnost odlišná od běžných hodin, kdy žáci sami vyhledávají nové poznatky, třídí informace, řeší problémové úkoly. Na 1. stupni

výuku občas obohacovaly prvky kooperativního a činnostního učení. Žáci se tak učili tvořivě myslet, samostatně vyvozovat závěry, poznávat souvislosti. Vyučování bylo motivačně propojováno se situacemi blízkými žákům, částečně byly uplatněny i mezipředmětové vazby. Předkládaná učební látka ojediněle zabíhala do podrobností, na žáky byly kladeny požadavky neúměrné jejich dosavadním znalostem. Pedagogové podle situace poskytovali jednotlivcům pomoc, respektovali jejich individuální tempo, někteří měli pro rychlejší žáky připravené další úkoly. Výuku většinou podporovalo přiměřené množství materiálních zdrojů. Z prostředků IT byly občas využity počítače, v několika případech interaktivní tabule. Při práci s ní však byla zpravidla činná jen část žáků, což u ostatních vedlo k nepozornosti, někdy až k nekázní. Často scházely aktivity pro utvrzení a shrnutí učiva.

Při matematice věnovali zejména na 1. stupni pedagogové dostatečný prostor procvičování numerického počítání, méně obvyklé již bylo odhadování výsledků a nalézání různých způsobů řešení úloh. Žáci byli vedeni ke správnému užívání matematické terminologie a symboliky, prokazovali dobrou schopnost porozumět matematickému textu.

Součástí vzdělávacího procesu bylo vedle osvojování učiva také formování postojů žáků. Při výuce i mimoškolních aktivitách jsou směřováni k pochopení významu péče o životní prostředí pro každodenní běžný život. Samozřejmostí je třídění odpadu, sběr starého papíru, elektrozařízení apod. Škola je zapojena v programu Recyklohraní, účastní se pořadů Ekocentra PALETA. V rámci volitelného předmětu ekologie byla vytvořena bylinková zahrádka, o kterou žáci pečují a využívají ji i při vyučování jiných vzdělávacích oborů. Sociální gramotnost posiluje zapojení do různých charitativních akcí (např. sběr ošacení, poštovních známek). Jednou z posledních byl projekt Duhová trička na pomoc sociálně ohroženým dětem na Ukrajině, který u žáků rozvíjel nejen sociální a občanské kompetence, ale také pracovní. Finanční příspěvek od školy obdrželo občanské sdružení CPK CHRPA, které se zabývá výcvikem koní pro hiporehabilitaci. Pro rozšíření cizojazyčných znalostí si žáci mohou od 7. ročníku vybrat německý nebo ruský jazyk. Škola realizuje výjezdy do zahraničí k poznávání míst historických událostí (Osvětim) či reálií jiných zemí (Švédsko, Dánsko). Od nejnižších ročníků se učitelé věnují podpoře čtenářství. Přínosná a oblíbená je akce Noc s Andersenem, přibližující žákům různé literární žánry.

V rámci výuky pedagogové ověřovali znalosti žáků vlastními evaluačními nástroji, jejich vědomosti a dovednosti hodnotili převážně slovně, ojediněle uplatnili klasifikaci. Průběžná pochvala byla pro žáky povzbuzením k další činnosti. Hodnocení v závěru vyučovacích hodin bylo realizované sporadicky a převážně pedagogem, jen výjimečně se objevilo vzájemné hodnocení nebo sebehodnocení. Informace o prospěchu a chování se rodiče dovídají především prostřednictvím žakovských knížek, dále při třídních schůzkách a informačních odpoledních za účasti žáka. Ke zjišťování kvality vzdělávání škola pravidelně využívá externí testy s různým zaměřením. Ve školním roce 2011/2012 dosáhla třída IX. A skvělého výsledku v testování úrovně informační gramotnosti, mezi 541 devátými třídami obsadila 37. místo. Zpětnou vazbou je i úspěšnost v soutěžích a olympiádách. Výborná umístění získávají žáci v přírodovědné oblasti, k nejlepším výsledkům patří medailové pozice v krajských kolech soutěží Hledáme nejlepšího mladého chemika, Astronomická olympiáda, Fyzikální olympiáda apod. Velké úspěchy přivážejí žáci také z různých sportovních soutěží, například v rámci Krajské olympiády dětí a mládeže Pardubického kraje.

Z rozboru celkového prospěchu v posledních školních letech vyplývá, že přibližně 55 % žáků prospělo s vyznamenáním (na 2. stupni cca 27 %). Počet neprospívajících je v rozmezí 2 - 3 %. Z analýzy hodnocení jednotlivých žáků na vysvědčení bylo zjištěno, že mnohdy je klasifikace v některých předmětech značně přísná (např. anglický jazyk, chemie, hudební výchova). Podpora žáků s riziky školního neúspěchu spočívá v hledání příčin jejich selhávání. Při diagnostice speciálních vzdělávacích potřeb škola standardně spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, příslušnou evidenci a dokumentaci vede jedna ze dvou kvalifikovaných výchovných poradkyň. Obě zabezpečují přenos informací týkajících se vzdělávání žáků se SVP směrem k učitelům. Myšlenka vypracovat pro každého z těchto žáků soubor vyrovnávacích opatření, která budou následně realizována ve výuce, je velmi přínosná. Tyto dokumenty však mají značně různou úroveň, odvíjející se od osobnosti pedagoga. Některé nevystihovaly specifika vzdělávacích potřeb žáků, nebyly dostatečně konkrétní, čímž pozbývaly účinnosti nebo nebyly ve skutečnosti realizované, jak bylo zjištěno při hospitační činnosti či ze zápisů v žakovských knížkách. Pozitivem je provádění reedukace vývojových poruch učení dyslektickými asistentkami a náprava řečových vad školní logopedkou.

Na prevenci sociálně patologických jevů je vzhledem k velikosti školy kladen velký důraz. Témata prolínají vzdělávacím obsahem jednotlivých předmětů, jsou součástí rozličných aktivit (besedy, přednášky, exkurze, vzdělávací pořady apod.), které jsou organizovány ve spolupráci s odborníky (např. Policií ČR). Pro stmelení nově vytvořených žakovských kolektivů absolvují třídy 1. a 6. ročníku adaptační pobyty. Podle sdělení metodičky prevence a vedení školy se daří nezdravým projevům předcházet včasnou prevencí. Pokud se ojediněle negativní jev vyskytne, je bezodkladně a podle určeného postupu řešen.

Vzdělávání od nejnižších ročníků doplňují pohybové aktivity podporující zdravý životní styl (plavání, lyžování, bruslení a další). Mladší žáci jezdí na školy v přírodě, vyšší ročníky absolvují zážitkové outdoorové pobyty. Velmi oblíbenou akcí je lyžařský výcvik pořádaný pro žáky 2. ročníku. Škola usiluje o bezpečné a zdravé prostředí pro vzdělávání. Žáci získávají znalosti a dovednosti v oblasti první pomoci (např. zdravotní kurz pro žáky 8. ročníku), dopravní výchovy i ochrany člověka za mimořádných událostí (např. nácvik evakuace). Pozitivním zjištěním je poměrně nízká míra úrazovosti za poslední tři roky.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Ve třech se to lépe táhne“ byl na základě zkušeností pedagogů a v souvislosti s rozšířením vzdělávací nabídky aktualizován. K 1. září 2011 byla vydána jeho 2. verze, která je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Školní vzdělávací program školní družiny „Barevný svět kolem nás“ odpovídá požadavkům školského zákona.

Ředitel školy působí ve funkci sedmý rok, uplatňuje v ní i zkušenosti z předešlého působení v jiném subjektu na pozici zástupce ředitele. Průběžně rozvíjí své manažerské dovednosti, odborné znalosti, styl vedení školy založil na týmové spolupráci. Organizační struktura je promyšlená, delegování pravomocí a úkolů na ostatní pedagogické pracovníky je účelné. Významným kladem v oblasti personální práce je pravidelně prováděné sebehodnocení zaměstnanců. Vydané interní směrnice korespondují s podmínkami školy, jsou funkční. Drobné nedostatky v dokumentaci (nesprávně uvedené nebo chybějící údaje)

byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti. Výroční zprávy přinášejí ucelenou informaci o aktivitách školy.

Personální obsazení umožňuje realizaci ŠVP ZV. Pedagogický sbor je dle vyjádření vedení školy stabilizovaný, pozitivem je odborná kvalifikovanost všech pedagogů a zastoupení oborových odborností pro všechny vyučovací předměty. Ředitel školy podporuje profesní růst učitelů, vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, jde v této oblasti ostatním příkladem. Absolvované akce byly v minulém období zaměřené zejména na témata komunikace, sociálních dovedností, psychologie a na nové formy a metody práce v jednotlivých vzdělávacích oborech, včetně užívání IT prostředků. Kromě individuálně navštěvovaných kurzů, seminářů a workshopů je využívána i forma společného školení celého pedagogického sboru. Škola se zapojila do projektu Cesty od tradiční školy k učící se organizaci aneb měníme sebe, měníme školu, jehož předkladatelem bylo Centrum celoživotního vzdělávání Pardubice.

Škola disponuje dostatečným množstvím prostorných kmenových i řadou odborných učeben, které jsou funkčně zařízené. Samozřejmostí je stavitelný nábytek, postupně dochází k dovybavení novými úložnými skříněmi, k výměně tabulí atd. Všechny prostory školy jsou esteticky upravené, působí příjemným dojmem. Kvalitativní posun nastal v oblasti informačních a komunikačních technologií. Pro žáky je aktuálně k dispozici 76 počítačových stanic s připojením k internetu. Jedna ze tří pracoven informatiky je vhodně a zdařile propojena se školní knihovnou. Pedagogové využívají k výuce 10 interaktivních tabulí, z nichž některé byly získané jako sponzorský dar. V několika učebnách jsou instalované dataprojektory. Tělovýchovné aktivity se uskutečňují ve dvou obnovených tělocvičnách a gymnastickém sále. Ve venkovním areálu školy jsou umístěna různě vybavená sportovní hřiště, která žáci kromě výuky využívají k relaxaci o přestávkách, odpoledne školní družina k pohybovým aktivitám. Vyučování lze realizovat též v přírodě, v učebně na školním pozemku. Čtyři oddělení školní družiny mají pro svoji činnost účelně zařízené a převážně novým nábytkem vybavené herny. Méně vhodné se jeví řešení pro další dvě oddělení, která jsou umístěna v kmenových třídách a žáci se tak po dopolední výuce vracejí do stejného školního prostředí. Škola má bezbariérový přístup.

Vedení školy průběžně rozvíjí a podporuje partnerské vztahy. Jedním z hlavních partnerů jsou rodiče žáků. „Společnost přátel ZŠ“ se finančně i organizačně spolupodílí na některých akcích, přispívá i na vybavení školy, pravidelně se schází s ředitelem a řeší aktuální záležitosti. Vzájemné vztahy se zřizovatelem i s městským obvodem hodnotí ředitel školy jako velmi dobré a vstřícné. Školská rada plní povinnosti vyplývající ze školského zákona. Žáci mají možnost se podílet na chodu školy svými připomínkami a návrhy, které jsou vedení předávány prostřednictvím Školního parlamentu. Nedílnou součástí života školy je spolupráce s blízkými mateřskými školami.

Závěry

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Při přijímání dětí k základnímu vzdělávání ředitel školy dodržuje příslušné právní předpisy.

Přednostmi školy jsou její profilace směrem k estetické výchově a k matematice a přírodovědným předmětům. Klima školy je přátelské, pozitivní, přiměřená pozornost je věnována prevenci sociálně patologických jevů.

Personální obsazení je z hlediska odborné kvalifikovanosti a oborové odbornosti vynikající. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, mimo jiné jsou účelně realizovány i společné vzdělávací aktivity pro celý pedagogický sbor.

Pro výuku má škola velmi dobré prostorové podmínky. V posledním období došlo k významnému kvalitativnímu posunu v oblasti materiálních podmínek. Zařízení učeben je funkční, prostředí je estetické, působí příjemným dojmem. Prostředky IT jsou průběžně modernizovány.

Školní vzdělávací programy pro základní a zájmové vzdělávání jsou zpracovány v souladu s ustanoveními školského zákona. Učební plány byly plněny, pro uvedené profílance jsou modifikovány na úrovni volitelných a nepovinných předmětů. Vzdělávací nabídka včetně doplňkových aktivit podporuje rozvoj osobností žáků, vytváří předpoklady pro úspěšné pokračování ve vzdělávání. Žáci dosahují výrazných úspěchů v soutěžích na okresní i krajské úrovni, obdobně i v externím testování.

Vyučování bylo vedeno převážně frontálním způsobem, který jen občas doplňovaly prvky kooperativního a činnostního učení. Pozitivem se jevila velmi dobrá úroveň užívání matematické terminologie a symboliky. Na 1. stupni byl kladen dostatečný důraz na procvičování numerického počítání.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina (úplné znění) ze dne 29. června 2012
2. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 31 333/03-21, ze dne 7. ledna 2004
3. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 16 353/2006-21, ze dne 1. srpna 2006
4. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 3 278/2007-21, ze dne 26. února 2007
5. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o změně v údajích zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, čj. SpKrÚ 16098/2010 OŠKT, ze dne 16. března 2010
6. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 6 554/2010-21, ze dne 15. dubna 2010
7. Jmenování do funkce ředitele školy ze dne 24. dubna 2006
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Ve třech se to lépe táhne“ platný od 1. září 2011
9. Školní vzdělávací program školní družiny „Barevný svět kolem nás“ platný od 1. září 2011
10. Třídní výkazy, katalogové listy žáků - školní rok 2012/2013
11. Třídní knihy - školní roky 2011/2012, 2012/2013
12. Přehledy výchovně vzdělávací práce, zápisní lístky - školní rok 2012/2013
13. Rozvrhy hodin tříd a učitelů - školní rok 2012/2013
14. Školní řád a Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků ze dne 1. září 2005, s aktualizací k 1. září 2009 a 10. září 2012

15. Vnitřní řád školní družiny ze dne 30. srpna 2012
16. Výroční zpráva o činnosti školy - školní roky 2010/2011, 2011/2012
17. Zápisy z jednání pedagogické rady - školní roky 2011/2012, 2012/2013
18. Rozhodnutí ředitele školy o přijetí k základnímu vzdělávání na školní rok 2012/2013
19. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - školní rok 2012/2013
20. Personální dokumentace pedagogických pracovníků - školní rok 2012/2013

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, eventuálně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejímu obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 15. května 2013

(razítko)

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková v. r.

Mgr. Olga Příhodová, školní inspektorka

Mgr. Olga Příhodová v. r.

Mgr. Věra Rečlová, přizvaná osoba

Mgr. Věra Rečlová v. r.

Bc. Dagmar Masopustová, kontrolní pracovníce

Bc. Dagmar Masopustová v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Pardubicích dne 29. května 2013

(razítko)

Mgr. František Němec, ředitel školy

Mgr. František Němec v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.